

PRESS RELEASE

КОФАС ЦИЕ ТОП 500: ВЪПРЕКИ ТРУДНОСТИТЕ, РЕГИОНЪТ ДОСТИГА СТАБИЛЕН РЪСТ ОТ 4,0% ЗА 2022 Г.

Общо 31 български дружества попадат в класацията на 500-те най-големи компании в ЦИЕ за 2022 г.

София, 7 ноември 2023 г.

- **Въпреки първоначалните опасения за въздействието на войната в Украйна върху икономиките на страните от Централна и Източна Европа (ЦИЕ), регионът демонстрира устойчивост. Въпреки това, поради енергийната криза и нарастващите разходи, се наблюдава нарастващо забавяне;**
- **Топ 500 играчи: наблюдава се увеличение на оборота, нетната печалба и заетостта вследствие на макроикономическите промени;**
- **Сектори: нефтената и газовата промишленост заема водещо място, следвана от комуналните и обществени услуги, наред с автомобилната и транспортната промишленост;**
- **Полша събира най-големите предприятия в региона със значително увеличение на съвкупния оборот от 37,9% през 2022 г. в сравнение с предходната година.**

Компанията за кредитно застраховане Кофас представи своето 15-то годишно проучване за 500-те най-големи компании в Централна и Източна Европа. Класацията "Кофас ЦИЕ Топ 500/Coface CEE Топ 500" подрежда предприятията по оборот и анализира редица допълнителни фактори, а икономическите резултати служат като индикатор за пазарните тенденции в целия регион.

Експертите посочват, че предизвикателствата пред бизнеса в ЦИЕ първоначално са били свързани с продължаващите трудности в различните сектори, въпреки възстановяването им от последиците от COVID-19. *"След това регионът беше засегнат от нахлуването на Русия в Украйна, което доведе както до хуманитарни, така и до икономически кризи. Това резултира в повишаване на разходите, особено по отношение на енергийните суровини, както и до недостиг на производствени компоненти и прекъсване на веригите за доставки"*, споделя Грегорж Шилевич, главен икономист на Кофас за Централна и Източна Европа: *"Въпреки тези предизвикателства, регионът все пак успя да постигне стабилен ръст на БВП от 4,0 % през 2022 г. (след 6,2 % през предходната година), подкрепен от нарастващите запаси и стабилното вътрешно търсене."*

От проучването става ясно, че 500-те най-големи играчи на пазара в ЦИЕ показват увеличение на оборота, нетната печалба и работната сила. Общият оборот на всички 500 компании се е покачил с 39,8% до 1,1 трилиона евро, а обобщената нетна печалба се е увеличила с почти 46,5 % до 54,745 млн.

На първо място по представителство сред държавите се класира Полша (със 166 представени компании), следвана от Чехия (77), Румъния (60), Унгария (54), а на 5-то място са България и Словения (31). **Оборотът на България се е увеличил с 69,9 %, а нетната печалба е нараснала с 59,8 %. Комуналните и обществени услуги бяха най-доминиращият сектор, с дял от 32% по отношение на оборота и 39% споредброя на дружествата.**

“Гордея се, че присъствието на български компании в класацията ЦИЕ Топ 500 отново нараства с всяка следваща година. В сравнение с 2021 г., през 2022 г. видяхме, че броят на българските дружества в класацията се е увеличил с повече от 20%, и достигна общо 31. Повечето от новите участници в класацията са публични или частни компании, свързани с търговия или разпределение на електроенергия. Убеден съм, че броят на нашите местни предприятия ще продължи да се увеличава с всяка следваща година и да оказва още по-голямо влияние върху икономиката на Централна и Източна Европа”, коментира Пламен Димитров, управител на Кофас България.

Полша е начело, а автомобилният сектор забавя темповете си

PKN Orlen остава начело, като значително затвърждава позициите си с 111% увеличение на оборота, сравнено с 52% увеличение през предходната година. Други компании като чешката RWE (2-ра), мултинационалната петролна и газова компания MOL Hungary (3-та), унгарската MVM Energetika (4-та), чешката Skoda Auto (5-та), търговската верига Jeronimo Martins Polska (6-та) и полската енергийна компания PGE (7-ма) запазиха позициите си спрямо предишните класации. Всички те отбелязаха по-висок оборот през 2022 г., а компаниите за търговия с електроенергия като RWE и MVM дори отчетоха трицифрен ръст на приходите. За разлика от тях – автомобилният сектор този път беше по-слабо представен в топ 10.

Някои компании изпревариха своите конкуренти и се оказаха по-успешни от миналата година. В тази група попадат предимно дружества, които се възползваха от продължаващия скок на цените на суровините, като тези, занимаващи се с търговия и пренос на топлинна и електроенергия, **например българската ТЕЦ Марица Изток 2 (139-то място), която се изкачи с 256 места, благодарение на увеличение на оборота със 199%.**

Сектори: Промени в челната тройка

Трите ключови сектора, представени от най-големите дружества в региона, продължават да представляват значителен дял от генерираните приходи с почти 58%. Този път обаче водещата група сектори се промени. Рязкото покачване на цените на суровините доведе до скок в оборота на дружествата, произвеждащи и търгуващи с енергия. Поради това, секторите на комуналните услуги и обществените услуги, както и на минералите, химикалите, петрола, пластмасите и фармацевтиката отбелязаха най-голям ръст на оборота през 2022 г. (с 64,1% и 60,9%). Цените на селскостопанските стоки и на различни други производствени фактори също рязко се повишиха.

Секторът на минералите, химикалите, петрола, пластмасите и фармацевтиката отново е водещ в класацията CEE Топ 500. Той отбеляза най-голям скок в нетните печалби (+100,5%), тъй като повишаващите се цени на петрола и природния газ предоставиха възможности за генериране на печалба чрез вдигане на маржовете при по-ниска стойност за рафиниране, въпреки продължаващите предизвикателства.

Секторът на комуналните услуги и общественото обслужване се изкачи от четвърта на втора позиция, благодарение на изключителния ръст на приходите (+64,1%). В сравнение с предходната година, този сектор увеличи представителството си в настоящата класация с цели 15 участници, което е най-голямото увеличение сред

всички сектори.

Въпреки че автомобилната и транспортната промишленост остава сред водещите сектори, тя е изправена пред предизвикателства, включително намалено търсене поради пандемията и нарушения във веригите за доставки, което води до намаляване на приходите, въпреки известен ръст на оборота и печалбата. Индустрията остава доминираща в четири държави: Чешката република, Унгария, Румъния и Словакия.

"Страните от ЦИЕ запазиха ролята си на активни износители, предимно за Западна Европа, а също така разшириха износа си към по-далечни дестинации чрез директни доставки и участие във веригата за доставки. Основният риск през 2023 г. обаче е предизвикателната външна икономическа среда в Западна Европа, особено в Германия, която може да засегне страните от ЦИЕ поради слабата икономическа активност и потиснатата световна търговия", обяснява Грегорж Шилевич. *"Въпреки това през следващите тримесечия се очаква постепенно възстановяване. Макар че потреблението на домакинствата беше засегнато от инфлацията и повишените лихвени проценти, се очаква то постепенно да допринесе за растежа, тъй като дезинфлацията напредва, а пазарът на труда остава силен".*

"Ако външноикономическата ситуация също се подобри, пътят към възстановяването ще бъде ясен и страните от ЦИЕ отново биха могли да отчетат темпове на растеж, съответстващи на техния потенциал. Въпреки това, корпоративната ликвидност може да бъде засегната от някои предизвикателства. С края на мерките за подкрепа вече се увеличиха случаите на корпоративна несъстоятелност и те вече надхвърлиха нивата отпреди пандемията, поради влошаването на макроикономическите условия", допълва Ярослав Яворски, Главен изпълнителен директор на Кофас за ЦИЕ.

ЗА КОНТАКТ:

ТОДОР ЦВЕТАНОВ

Мениджър маркетинг и комуникации

Кофас СА – клон България

+359 882 481 411

todor.tsvetanov@coface.com

Мариела Мечкова

Акаунт екзекутив за Кофас България

Параграф 42

+359 885614554

m.mechkova@paragraph42.bg

Coface: for trade – изграждаме бизнес заедно

С над 75 години опит и широка международна мрежа, Кофас е лидер в застраховането на търговски вземания и свързаните с него специализирани услуги, включително факторинг, събиране на вземания, застраховка за единичен риск, облигации и бизнес информационни услуги. Експертите на Кофас работят в ритъма на глобалната икономика, помагайки на ~50 000 клиенти в 100 страни да изградят успешни, развиващи се и динамични бизнеси по целия свят. Кофас помага на компаниите при вземането на кредитни решения. Услугите и решенията на Групата засилват способността им да продават, като ги защитават от рисковете от неплащане на техните вътрешни и експортни пазари. През 2022 г. в Кофас работят ~4721 души, а компанията регистрира оборот от 1,81 милиарда евро.

За повече информация посетете coface.com

COFACE SA. is listed on Compartment A of Euronext Paris.
ISIN Code: FR0010667147 / Mnemonic: COFA

Since July 25, 2022, COFACE SA certifies its communications.
You can check their authenticity on wiztrust.com

